หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมให้ผู้ประกอบธุรกิจและ

ผู้ประกอบวิชาชีพรับประกันความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจที่

ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐและประชาชน

คำสำคัญ การรับประกันความเสี่ยง / การประกอบวิชาชีพ / ความเสียหาย

ชื่อนักศึกษา สันต์ฤทัย สวยดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประทีป ทับอัตตานนท์

รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย

ระดับการศึกษา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้ผู้ ประกอบธุรกิจและผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศรับประกันความเสี่ยงในการคำเนินธุรกิจที่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการนำหลักประกันมาใช้เพื่อควบคุมความเสี่ยง ในการดำเนินธุรกิจและเป็นการประกันความรับผิดของผู้ประกอบการที่อาจก่อความเสียหายให้กับ ประชาชนด้วยเหตุที่ว่าการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและผู้ประกอบวิชาชีพนั้นนอกจากผู้ ประกอบธุรกิจต้องคำนึงถึงการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจยังต้องคำนึงถึง ประเด็นต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการคำเนินธุรกิจอีกด้วย เช่น ความรับผิดชอบต่อประชาชนใน ฐานะคู่สัญญา ความเสียหายอันเกิดต่อสิ่งแวคล้อม ซึ่งประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาล้วนแต่เป็น "ปัจจัย เสี่ยง" (Risk Factor) ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจย่อมมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ (Risk) และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและรัฐ เช่นการละทิ้งงานของผู้รับเหมา การ ผลิตหรือจำหน่ายอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน การผิดจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพทำให้ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องรับผิดเพื่อเป็นการเยี่ยวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งกฎหมายแพ่งได้กำหนด ความรับผิดไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว แต่ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดในความเสียหายยังคงเป็นปัญหาที่ ส่งผลกระทบในวงกว้างและเป็นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในปัจจุบันหรือในอนาคตก็ได้ แม้ว่ารัฐจะมี มาตรการในการคุ้มครองและเยี่ยวยาความเสียหายโดยกำหนดหลักประกันในการดำเนินธุรกิจ แต่ ในอีกหลายๆกรณีก็ไม่มีกฎหมายเยี่ยวยาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่ามีพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกับธุรกิจ 3 กลุ่ม กล่าวคือกลุ่มธุรกิจด้าน การท่องเที่ยว กลุ่มธุรกิจอาหาร และกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมาย เฉพาะที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแล จากผลการศึกษาพบว่าถ้าหากพิจารณาวัตถุประสงค์และอำนาจ หน้าที่ของกฎหมายที่ใช้กำกับควบคุมดูแลในแต่ละประเภทแล้วนั้นในเรื่องของการชดใช้ หรือการ เยียวยาความเสียหายให้แก่ประชาชนหรือคู่สัญญาหรือแม้แต่ผู้บุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นคู่สัญญา แต่ได้รับความเสียหายก็ตาม กฎหมายดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการ หรือวิธีชดใช้ ค่าเสียหายที่เกิดจากผู้ประกอบการแต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาไว้ 2 ประการ กล่าวคือ

- 1. ผู้ศึกษาเห็นว่าสภาวะในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก การ แข่งขันในทางธุรกิจก่อนข้างสูง กฎหมายที่ใช้ควบคุมความเสี่ยงในการคำเนินธุรกิจโดยปรากฏใน รูปแบบของหลักประกันที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะในธุรกิจที่มีความเสี่ยงนั้น หลักประกัน คังกล่าวไม่เพียงพอต่อความเสียหาย คังนั้นรัฐต้องมีการปรับเปลี่ยนหลักประกันคังกล่าวเพื่อให้ สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันและเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งคุ้มครอง ผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการประกอบธุรกิจหรือบุคลลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายจากผู้ ประกอบกิจการคำเนินธุรกิจคังกล่าว
- 2. ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยการโอนความเสี่ยง (Risk Transfer) โดยการโอนความเสี่ยงภัยด้วยการประกันภัย (Insurance) เป็นการโอนความเสี่ยงภัยจาก บุคคลหรือธุรกิจที่มีความเสี่ยงภัยให้กับบริษัทประกันภัย โดยการจ่ายค่าเบี้ยประกันให้กับผู้รับ ประกันภัยเป็นค่าตอบแทน เมื่อเกิดภัยและมีความเสียหายเกิดขึ้นบริษัทผู้รับประกันภัยจะเป็นผู้แบก รับภาระความเสียหายไว้เองแทนผู้เอาประกันภัยที่มีส่วนได้เสียในความเสี่ยงภัย โดยชดใช้ ค่าเสียหายในนามผู้เอาประกันภัยซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้นี้ผู้ศึกษาเห็นว่าเหมาะสมกับผู้ประกอบ วิชาชีพเป็นอย่างยิ่ง และหรือการจัดการความเสี่ยงด้วยการจัดตั้งกองทุนประกันความเสี่ยง

Thesis Title Legal Measures for Controlling Business Operator and

Professional to Guarantee the Risks associating with Business

Conduct That May Cause Damage to the State and the Public

Keywords Guarantee the Risks / Business / Damage

Student Sunruetai Suaydee

Thesis Advisors Assistant Professor (Senior) Pratheep Thabattanont

Associate Professor Suwit Nimnoi

Level of Study Master of Laws

Faculty Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus

Year 2012

ABSTRACT

This thesis aims to investigate legal measures for regulating domestic business operators and professionals to guarantee the risks associating with their business conduct that may cause damage to the state and the public in terms of utilizing security for controlling risk in their business and insuring their liability in the case the public has sustained damage from such business. It is generally agreed that to conduct their business, business operators and professionals not only have to observe and comply with legal requirements, but they also have to take into account any possibility that may consequently cause impact on their business such as contractual liability as a party to the contract, damage to the environment etc. These are considered as risk factors normally encountered by business operators including the possibility of causing damage to the public and the state e.g. work abandonment by subcontractor, manufacturing or selling substandard foods, violation of the ethical code of professional etc. resulting in their liability to remedy such damage. Although the civil law has provided quite strict liability against such damage, but for certain matter, the impact of such damage is widely sustained, both at the moment and in the future and even the state may put in place certain measures to protect and remedy the same by requiring security for business operation, there are many cases that no legal measures are provided for.

From the study, there are some acts governing 3 groups of business, namely, tourism business, food business and professional group. Those acts are specific laws used to regulate their

business. It appeared that those acts have not provided adequate measures or means for remedying the damage caused by business operator.

Therefore, the author would like to propose 2 approaches for addressing the above problem as follows:

- 1. The author is of the view that in this moment business environment where business growth and competition has become the major issue, the legislation used for controlling risks in such business operation by requiring guarantee for certain business conduct may be inadequate to cover potential damage. The legislature needs to adjust such guarantee to respond to current situation and to achieve the intention of the law aimed to protect those who are directly affected by such business operation.
- 2. The author is also of the opinion that risk management by risk transfer and insurance are the mean for transferring risks from person or business under risks to the insurance company who will be liable for such covered risk and make indemnification on behalf of the insured provided the insured has interest in such risk. The author views that this is also really suitable for those professionals. The other mean is to set up risk guarantee fund to manage such risk.